

IbonRG

Hil zara

Nerbioi ibaiaren ezker aldean sortua, duela jada bi hamarkada hasi zen IbonRG (Sestao, 1978) Bizkaiko eszena independente eta esperimentalean parte hartzen, bai kontzertuak antolatzen (Kafea eta Galletak egitasmoan), bai beste musikarien lanak ekoizten eta moldatzen (Mursego, Manett, Xabier Montoia eta abar), baita -bereziki- musikari gisa, hainbat proiektutan; Eten taldearekin argitaratu dituen lau diskoekin edota ahotsezko inprobisazioa eta elektronika uztartzen dituen Gargara bikotearen lanekin, IbonRG-k erabateko pieza bilduma osatuz joan da, exekuzio gordin eta mehatxugarrikoa, eta mezu sendokoa. Orain, bakarkako lehenengo lana osatzen duten abesti hauek gehitu dizkio bere kantutegiari.

Denbora luzez, doinu hauen zirriborroak umotzen ari zirela, Koldo Izagirreraren Baldintza Subjektiboak izeneko olerkiaren berrirakurketak bat egin zuen goiz askotan Ibonek esnatzean zerabilen melodia batekin. Bere hitzetan *-kanta guztiak sortuak dira a cappella emateko, baina halako batean, pianora eseri nintzen melodia bat fintzeko, eta tresnak zirriborroetako batzuk zipriztindu zituen (...)*.

Lan bikoitza da Hil zara. Lehenengo alean a cappella emandako zortzi kanta daude eta bigarrenean piano eta ahotsez emandako beste zortzi. Lau leku hautatu ziren 'Hil zara I' grabatzeko (eremitorio bat, leize bat eta bi bunker), eta Ibonen ahots biluziak durundi egiten du leku horietako ertz, erliebe eta hormetan. 'Hil zara II', aldiz, Eibarko musika-eskolan grabatu zen, piano bakar batean eta mikrofonoak grabaketa osoan kokapen berberean zeudela.

Lan honetako bi abestik izen berbera daramate, 'Hil zara'; eta biek ala biek izena ematen diote disko osoari. Lehenengoak ematen dio hasiera lehenengo biniloari, eta bigarrenak ixten du bigarrena. Bi kantuon artean, Ibonek, hitz ezin zorrotzagoen jabe, eta subjektibismoari lekua eginez, letra-bilduma gotorra, solemnea eta, batez ere, zirraragarria aletuz doa. Dimentsio sinboliko horretan, denbora arrazionalizatzen duen gezurra estalgabetu nahi duen kanta bailitzan, kantaria neurritzat darabilgun kalkulua deszifratzeko lanetan aritzen da. Hitzak apuntatu egiten du, seinalatu egiten du eta guk naturan igar dezakegu memoriaren isla, desitxuratua, gure aurrean.

Zaborrean aztarrika/ erantzuna usnatu ahal da/ Alorra goldatu ahala/ Egurasten dira erroak (...). Dudaren domina.

Gozatu.

Hil zara I

- 01 . Hil zara I
- 02 . Gandutu da
- 03 . Indar amini bat
- 04 . Estura
- 05 . Eremiten zortziko hautsia
- 06 . Erreka gazia
- 07 . Behinola
- 08 . Gogoaren durunda

Hil zara II

- 01 . Duintasunaren zama
- 02 . Zure elea
- 03 . Egunean
- 04 . Baldintza subjektiboak
- 05 . Aizun, toles
- 06 . Dudaren domina
- 07 . Ito errota
- 08 . Hil zara II

Ibon RG, ahotsa eta pianoa

'Hil zara I' Txesus Garaterekin grabatu zen Manzanedo Araneko eremitorio batean, Errenteriako Aitzpitarte IV leizean eta Getxo eta Galdakaoko bunker banatan. 'Hil zara II' Txesus Garate eta Ibon Aguirrerekin grabatu zen Eibarko Musika Eskolan. Lan osoa Txesus Garatek nahastu eta ekoitzi du Errenterian, eta Estanis Elorzak masterizatua Donostiako Doctor Master estudioan

Margolana eta diseinu grafikoa, Jon Martinek egin du

Euskarria: 10"-ko binilo bikoitza eta digital
Argitaratze-data: 2019ko urtarrilaren 25ean
Erref: R75.

Promo: sofia@repetidordisc.com
cc: laura@repetidordisc.com

Hil Zara I

Esan hil egin zaren
Esan ateri ote den
non ehortzi duzun giltza
Non etzan zaren

Ez nau iluntzen zure itzalak
Ez histen dirdirak
Ez nau hozten zure ufadak
Ez epeltzen hatsak
Niretzat zendu zara
Deus ez zara

Ez nau samurtzen zure loak
Ez gortzen auhenak
Ez nau higuintzen zure hatsak
Ez gozotzen keak
Beherantz lurrundu zara
Hautsa zara

Gandutu da

Busti da leihoa gandutu da egia
Hautsi da beroa ase da izua

Erdia idor dago
Erdirik ez da aukeran
Irri erdia jo duzu
Imintzio erdia

Hustu da bidea galdu da zidorra
Hoztu da kalea mututu da airea

Zutara ohitu zara
Zugandik ez da zirkinik
Zure inguruko soak
So atzengabeak

Indar amiñi bat

Indar amiñi bat bilduko bagenu
zola azpiko itzala laztantzeko
ez ginateke salduko hain errez

Indar amiñi bat bilduko bagenu
gure esku maiztuak usaintzeko
ez ginateke ahaztuko hain errez
belauniko erauzitako loreez

Indar amiñi bat bilduko bagenu
gure sega kamutsa zorrozteko
ez ginateke galduko hain errez

Indar amiñi bat bilduko bagenu
gaueko ahaireak dantzatzeko
ez ginateke bustiko hain errez
putzuetako zipriztin zilarrez

Estura

Estua arnasa
Estuagoa argia
Are estuagoa loa
eta gureen murmurioa

Estua atea
Estuagoa hegia
Are estuagoak hortzak
eta gureen heriotzak

Estua ukabila
Estuagoak zioak
Are estuagoa ahotsa
eta gureen harrabotsa

Eremiten zortziko hautsia

Erreka Gazia

Hasperen boladak, kateak zabuka,
urkabeen sigi saga, mutu kaiok
Estatxa urratuak, eztarri erlatsak,
kakoak dilin dalan
Euritan dirdira kristalean pausatu
Euritan dirdira hauspoetan
Erreka gazi bat isuri da ditxora
Erreka gazia maldan behera

Oihartzun herrena
Ostadar gardena
Erreka beltzean ta mingotsean islatuak

Behinola

Lurra hezea gazia zen
Hitza luxua pisua zen
Giltza ernea beroa zen
Hotsa doilorra merkea zen
Zaina ustela laburra zen
Jana urria harria zen
Mina arrotza bizia zen

Gogoaren durunda

Gogoaren durunda apaltzen saiatu arren,
ozen dirau

Bihurguneko etxola zuriak keinu egin dizu
Haran gorriko astigar mardulak dira hanpatu
Baratzondoko bareen lorratza duzu usaindu
Gau hotzetako hontzaren dardarak zaitu izutu
Zorroztarriei darien soinua abestu duzu

Duintasunaren zama

Lanpasa azpian dela zure duintasun apurra
ez da berez ostendu hara baizik ta zuk bultzatua
baizik ta zuk bultzatua

Ai, duintasunaren zama
hautsak hartua den duintasunaren zama
duintasunaren zama, asaldatzen zaituena

Ezin erosi apirilik
Ezin lapurtu honrarik
Ezin errua inarrosi
Ezin argitu ilunantzik

Zure elea

Zure elea aditzeko
Ahoratu kexak
Listuztatu leloak
Murtxikatu aditzak

Zure elea aditzeko
Xehatu oharrak
Tragatu arrengurak
Liseritu irainak

Zure elea aditzeko
Hesteratu laidokak
Urdaileratu izenak
Uzkiratu agurrak

Egunean

Bide ibiliak
Ate higatuak
Hondar zaharrik
Hots buxatuak
Txorrota agorrik
Sasitza idorrik
Egarri ernaiak
Burdin hezurrik

Hautsi da iragana
eguneratu dira ametsak,
hariak, ezetzak
eten dira gomutak

Galdu da oroimena
berritu dira herrimena,
ahotsak, euria
eraitsi dira denak

Entzule isilak
Hezi herdoila
Belar harroa
Leiho gardena
Gose etsia

Mugarri latzak
Diosal hutsak
Horma gardenak
Malda bustia
Bazter histuak
Atsedean hotza
Hegi maiztuak

Baldintza subjektiboak

Itsas handiak ahoa zabal
portutik urrun irtenda
mundu berririk ez dago eta
loturik hobe omen da
halere bihotz duenak badu
barkua non bete berba

Arruta sarri huts egin ohi dut
oker zuzenduta lema
ahula baita bizi-faroa
argitzen duen linterna
halere garaiz ikasi nuen
barkua non bete berba

Orratza galduta nork dezake
portu onean azerta
laguna uste nuenak maiz du
nire kontra jo alerta
halere beti aurkitu ohi dut
barkua non bete berba

Munduko zazpi putzu gaziak
ez dira inoiz ur bera
gu garamatzen ontziak orain
gorria dakar ubera
halere jator eskaintzen dizut
nik barkua bete berba

Hautsiko zaigu erdiko masta
urratuko zaigu bela
beldurrak digu bilakatuko
ahoa hitzen logela
halere ez dut galtzen utziko
nik barkua bete berba

Itsas hondotik datorren baga
harkaitzak lezake ema
inoiz isilduko ez nautenik
ez dezaket zinez berma
halere beti ekarriko dut
nik barkua bete berba

© Koldo Izagirre

Aizun, toles

Bular epelez hontzak ager
mozorro xumeko lainezez
aizun, bare, otzan, toles

Urkiak heldutasun hotsez
uneak zurbiltzen zimurtzen

Aizun, bare, otzan toles

Elurak itzalari itzurtzen
jabeen argia urdintzen
Aizun, bare, otzan toles

Malda etsien lepo zeken
izter zango nekeen habe

Aizun, bare, otzan toles

Dudaren domina

Galderak kimatu ahala
ugerra ageri da bertan

Jantzi dudaren domina
Erantziz dudaren mina
Oratuz ahantzia dudan grina
Ez dut ahalegin arina

Zaborrean aztarrika
erantzuna usnatu ahal da

Alorra goldatu ahala
Egurasten dira erroak

Ito da errota

Errota, errota, errota ito da

Behinola izandako dorre, ipoztua egun
Zirkinik ere ez hegalek, alerik ez eho
eho ez eho ez

Errota, errota, errota ito da
Haizeorratza gurutze, errutuz bere porrota
putz eginda putz, pott eginda pott

Errota, errota, errota ito da
Izotzezko goruak agor, erruletak finko
Goroldioak ditu hartu, astun, ahitu, alfer, berun

Hil zara II

Ehun zizare elikatuko dira zure azalez

Zimurtu zaizu arima Zikindu zaizu loa
Zimeldu zaizu herra
Zuzendu zaizu irria

Izen bat besterik ez zara
simaurrea besterik ez zara
lantu bat besterik ez zara
lizuna besterik ez zara
iltze bat besterik ez zara
orbela besterik ez zara
labar bat besterik ez zara
zirdin bat besterik ez zara
fartsa bat besterik ez zara
orratz bat besterik ez zara
belo bat besterik ez zara
osin bat besterik ez zara
lanbroa besterik ez zara
trazu bat besterik ez zara
lupetza besterik ez zara
akats bat besterik ez zara
izotza besterik ez zara
koska bat besterik ez zara
Zurtoin bat besterik ez zara
kantu hau besterik ez zara

Ahazten ari da apaltzen ari da galtzen zinena,
tai gabe